

ד' מינים של מרן הגר"ח קנייבסקי:

לולב בגובה 3 מטר, ו-30 סוגי אתרוגים

לקראת שבת מלכתא

לקבלת הגליון למייל: dirshu@dirshu.co.il

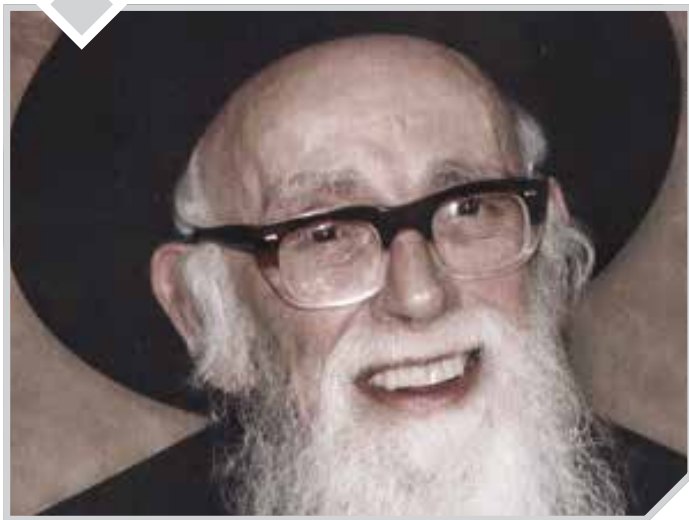
תקציר שבועי של 'הדף היומי בהלכה'

גליון מס' 194

פנינים לשבת חוהמ"ס

בערוב ימיו, כשהיה עליו הדבר לטורח, אמר פעם בצחות: "מבקרי הרבים משיבים לי כגמולי, שכן בצעירותי לא הנחתי כמעט אחד מגדולי ירושלים שלא ביקרתיו בחג"

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, על הטיולים וביקורים בחול המועד, ומדוע בחרו לחבר את שמחת התורה עם שמחת החג

מחנך שדיבר בגנות הטיולים, נענה רבינו: "גם אנו בילדותנו יצאנו, תלמידי ת"ת עץ חיים, לטיול מחוץ לירושלים, על דעת ראשי הת"ת שהיו ת"ח דגולים מגדולי ירושלים", ודבר זה הוא מדרכי הבריאות, וכבר כתב הרמב"ם ברפ"ד מדעות שהיות הגוף בריא ושלם מדרכי ד' הוא עיי"ש, וכל ערום יעשה בדעת.

בהיות רבינו בשמחת תורה בישיבת קול תורה, כדרכו שנים רבות, היה מנהגו לסעוד סעודת החג עם כל בני הישיבה בליל החג וביומו, והיה דורש בסעודות אלו מעניינו של יום, ובליל החג הי' דרכו לבאר מדוע בחרו לחבר את שמחת התורה עם שמחת החג, והננו מעתיקים כאן מתוך רשימותיו בכת"י: חג שמיני עצרת שמחתו

המשך בעמוד 18

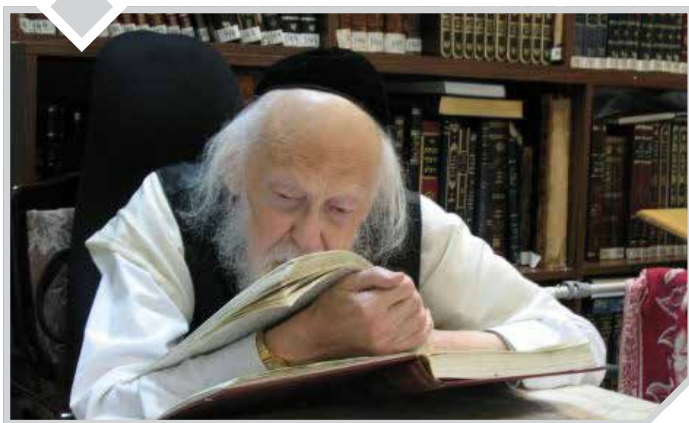
כל ענין הטיולים בימי חוה"מ היה למורת רוחו של רבינו, כי כבר אמרו חז"ל: "לא ניתנו המועדות אלא כדי שיעסקו בהם בתורה", ואף שכבר נהגו ישראל קדושים לבקר בבית קרוביהם וידידיהם להרבות בשמחת החג, וכן להקביל פני תלמידי חכמים (וגם רבינו הי' מבקר בקביעות בימי חוה"מ בבתי בני משפחתו ומחותניו ועוד, וכמו כן קיבל בביתו במאור פנים וחביבות את משחרי פניו ועסק עמם בענייניו של יום, הלכות חג בחג. ובערוב ימיו, כשהיה עליו הדבר לטורח וקושי רב, אמר פעם בצחות: "מבקרי הרבים משיבים לי כגמולי, שכן בצעירותי לא הנחתי כמעט אחד מגדולי ירושלים שלא שיחרתי פניו במועד", וכן הדריך את בניו להקביל פני רבותיהם בימי החג. והיה מספר בעניין זה שהג"ר לייב חסמן ז"ל בא לקבל את פני הגרא"ז מלצר ז"ל בחג, ושהה רגע קצר, ואמר "קיימנו מצוות קבלת פני הרב", ומיד נפטר מלפניו לשלום.

ויצוין שברגל הראשון לאחר פטירת אחד הרבנים שרגיל היה רבינו לבקרו בחג, עלה רבינו לביתו להרנין לב אלמנתו, שהיתה רגילה לקהל אורחי בעלה המרובים ועתה יושבת בבדידותה, ואכן בראותה את רבינו אמרה בהתרגשות כי זה לה הביקור הראשון בביתה בחג (זה), אבל טיולים סתמא במועד מאן דכר שמייהו, ובפרט בחג הסוכות שכתב החסיד בעל יסוד ושורש העבודה ז"ל שבכל רגע ששוהה חוץ לסוכה שלא לצורך מבטל מצוות עשה.

ברם, עצם ענין הטיולים, בשאר ימות השנה, כשהם במידה הראויה ובאופן הרצוי אין לפוסלם משום ביטול תורה, וכבר נהגו בו גדולי ישראל מעולם, הן בעצמם והן לתלמידיהם קטנים וגדולים (ולדברי

לפתע תקפה בהלה את הנכד. הוא עצמו אינו יודע עד עצם היום הזה, מדוע הטריח עצמו אותו חתול במעלה המדרגות, זיהה את הסדק הצר שבדלת, שנפתחה כנראה בשוגג, ופלש פנימה

האווירה המיוחדת ושמחת החג אצל מרן רבינו הגרי"ש אלישיב זיע"א

שברחוב העיר ובבתים אחרים לא הורגשה האווירה, היתה אווירת הפסח שוררת במלוא עוזה. וכשהיה לומד בקולו בניגון את המשנה ברורה הלכות סוכה, היינו יכולים כולם למשש את אווירת חג הסוכות בבית, קשה לתאר ולהגדיר בדיוק את ההרגשה הזאת אבל כך הייתה המציאות."

ללמוד זה קשה

אגב אורחא, יש בנותן טעם עניין לספר את אשר התרחש בבית המדרש "תפארת בחורים" ביום שמחת תורה.

ציבור המתפללים היה נתון בעיצומה של סערת הריקודים לכבודה של תורה בהקפות של שמחת תורה. אחד מחשובי המתפללים שעמד ורקד ליד רבינו לכבוד התורה, נתבקש לקחת לידו ספר תורה גדול וכבד במשקלו ולרקוד עימו בהקפה.

חשש אותו אדם להחזיק את הספר הגדול והכבד. ירא היה פן לא יעמדו לו כוחותיו. התבטא בפני הגבאי כשהדברים הגיעו לאוזני רבינו: "זה קשה!" הפטיר רבינו כלפיו: "זה נקרא קשה? וכי החזקת ספר תורה גדול זה דבר קשה? ללמוד תורה - הרבה יותר קשה!"

ראש ישיבה נכבד, שנתקל בשאלת פיקוח נפש רוחנית בעניין אחד מתלמידיו, עשה את דרכו לבית רבינו בשעות אחר הצהריים - שעות ה"סדר" שבהן היה יושב סגור ומסוגר בחדרו מבלי שיורשה איש להטרידו מלימודו.

בפרוודור פגש את בת רבינו, הרבנית אויערבאך ע"ה, ששירתה את רבינו נאמנה בכל כוחותיה ובאותה שעה הייתה לבדה עימו בבית. הוא הציג את השאלה הדחופה בפניה, והרבנית ע"ה החווירה. הזעקה שבשאלה לא הותירה מקום לספק, האיש חייב להיכנס

נגולל ונתאר מעט את האווירה המיוחדת ששררה בזמני חג ומועד במחיצתו של רבינו:

יש בה בתורה כח מיוחד, כח המושפע מטובו הגדול של מקדש ישראל והזמנים, כדי להשרות אווירה עילאית, אוויר פסגות בקרב עמליה ולומדיה בשקידה.

מי שנכנס לבית רבינו והתקרב לד' אמותיו באחד מימי חגי ומועדי ישראל, היה מרגיש שהוא נכנס אל חיקה של אווירה נפלאה, אווירת אותו חג שררה בחלל האוויר, אווירה מתוקה, משכרת חושים, שקשה היה שלא להתמכר אליה, ואף קשה שלא להיזכר בה בזמני חולין.

מי שנעדר חושים רוחניים, יכול לתמוה ולומר: מה נשתנה? הלא המראה החיצוני אותו מראה הוא. המחזה הקבוע של גדול הדור היושב בחדרו, עיניו תקועות בתוך הגמרא, קיים היה בין ביום של חולין ובין בחגי ומועדי ישראל.

ברם, עם מציאות קשה להתווכח! אלו היו פני הדברים. כל מי שקרב אל הבית בימי אלול והימים הנוראים, הרגיש את חרדת הדין שוררת במלוא עוזה. בסוכות נראה הבית כולו כמי ששרוי עתה ב"שיפוצים". עיקר הבית וכובד משקלו עבר אל הסוכה. הסוכה הפכה בשבעת ימי החג לדירת קבע, ואילו הבית קיבל מין מעמד של דירה לשעבר. בחנוכה היה אפשר למשש את אווירת החנוכה בידיים. בפורים שררה אווירת השמחה. וכך בכל מועד ומועד.

הייתה זו הרגשה מיוחדת שעליה מעידים וחוזרים ומעידים אלו שנקלעו אל הבית בימים הללו. קשה להגדיר בדפוס ביטוי את האווירה המיוחדת והמתוקה ששררה, אווירת השמחה. וכך בכל מועד ומועד.

יש בו בכוח לימוד התורה הקדושה ועמלה בשקידה כדי להשרות בכל חג אווירת אותו חג במלוא עוזה!

הגאון רבי משה אלישיב מתאר בפנינו:

זאת זוכר אני מימי ילדות המוקדמים, את אווירת החג המופלאה ששררה בבית לפני החג המשמש ובא. כך היה גם לפני סוכות וחנוכה ופורים. מי שהשרה את אווירה המופלאה כמותה לא מצאתי באף מקום נוסף, היה אבא.

נוהג היה ללמוד לפני כל חג את המסכתות וההלכות הקשורים לחג, לפני סוכות היה הניגון של מסכת סוכה מהדהד בחלל הבית, לפני חג הפסח היה לומד את הלכות הפסח וגם את הלכות חלה.

וכשהיה קול מסכת פסחים מהדהד בחלל הבית בשעות לפנות הבוקר, מיד הייתה אווירת הפסח מתפשטת בחלל הבית, גם בזמן

פנימה אל החדר ולהציגה בפני רבינו מרוב דחיפותה ונחיצותה. "חבל שהגעתי עכשיו, אך לפני דקות מספר הגיעה שעת ה'סדר' והרב שקע בלימודו. אם היית מקדים מעט הייתי מכניסה אותך מיד, אך עתה אין לי דרך איך לסייע לך. אתן לך להיכנס לפני החדר, תשב על ידו, וברגע שהרב יפסיק לרגע אחד מתלמודו, לאיזה צורך, תציג את שאלתך".

התיישב אותו ראש ישיבה נכבד, ליד רבינו, השקוע כליל בתלמודו מבלי להפסיק אף לא לרגע אחד.

אחוז התפעלות, גמע בשקיקה את המחזה הנורא שלא ראה מעודו. במשך ימי חייו זכה לראות מתמידים השקועים בתלמודם, ברם, התעמקות שכזו לא זכה לראות מעודו.

אם לא די בכך, כשהגיעה שעת קבלת הקהל ראה את רבינו 'מתעורר', מביט בשעון וכאילו תמה לעצמו: הלא זה עתה התיישבתי ללמוד, איך עבר הזמן כל כך מהר?

אגב אורחא, בת רבינו, הרבנית אויערבאך ע"ה שהיתה משרתת את רבינו נאמנה מאז פטירת אשתו הרבנית ע"ה, כשנדרשה לתאר את שקיעותו של רבינו בתורה עד שאינו חש בסובב- מציאות שהייתה רגילה לראות מדי יום ביומו משנות ילדותה המוקמות עד יומה האחרון- הייתה משתמשת במטבע לשון זה: "מ'קען עם לייגן א פ'אדעשווע' אויפן טיש און ס'וועט עם נישט שטערן" (אפשר להניח סוליית נעל על שולחנו מבלי שהדבר יפריע ללימודו).

ואתא שונרא..

שעת לפנות בוקר. המרבד השחור הפרוש על גבי הרקיע עורך הכנות ראשוניות לפינוי מקומו בעבור ניצני אור ראשונים שיחלו להפציע בעוד זמן קצר מהמזרח. שר החלומות עובד אף הוא בחריצות יתר בשעה השביעית של הלילה, טווה הוא בכישרון על-טבעי את קוריו המחשבתיים על פני כל דרי העולם, ובבית הצנוע שבסמטת חנן ב"מאה שערים" משתנים להם סדרי בראשית. קו הרקיע משנה את גווניו יחד עם שר החלומות, וביצועיו אינם תופסים שום מקום של כבוד בבית זה. קול התורה מהדהד במתיקות שאין כמוה בחלל החדר, ומשם ממשיך הוא להאיר על פני חללו של עולם עד שמי רום.

נכד אחד נשאר בכל לילה לשמור על הסב הגדול, לדאוג לכל צרכיו לעמוד לימינו ולשרתו. בעבור רבינו, ה"סדר" הקבוע לפנות בוקר היה הזמן המענג ביותר במשך היום כולו. בין השעה שתיים וחצי לפנות בוקר לבין זמן התפילה - היה גן העדן הפרטי שלו. העולם הזה, על כל הררי טרדותיו המאיימים לפלוש אל החדר פנימה ולהטריד את מנוחת הדעת מללמוד ולעסוק בתורה, שרוי בשינה עמוקה. עתה הוא זמן הסולת, הזמן המעולה לשקוע בכל הכוחות בעומק התורה.

איש אינו מפריע ואינו מעז להיכנס אל החדר פנימה.

לפתע תקפה בהלה את הנכד.

הוא עצמו אינו יודע עד עצם היום הזה, מדוע הטריח עצמו אותו חתול במעלה המדרגות, זיהה את הסדק הצר שבדלת, שנפתחה כנראה בשוגג, ופלש פנימה.

לאחר שהתעשת הנכד מן הבהלה הפתאומית, ניסה לגרש את החתול, רדף אחריו בפרוזדור הבית, ניסה להודפו בחזרה אל ביתו מקדמות דנא - פח הזבל הגדוש שברחוב. אך ללא הועיל.

החתול ברח מכאן, התחמק לשם, התחבא ורגע לאחר מכן יצא בבטחה, בהפגנתיות, כמו ידע האי שונרא את אשר לפניו. ובכל אותה מהומה זוטא שהתרחשה בפרוזדור הבית, המשיך קול התורה להדהד: קושיית הגמרא, התירוץ, ההו"א, המסקנא.

ואז העז החתול פניו כנמר ונכנס אל החדר פנימה.

הנכד איבד את עשתונותו לגמרי. לא היה לו שום מושג מה הוא אמור לעשות בסיטואציה משונה כזאת. הוא לא ידע אם לקחת מקל ולגרש בקול רעש גדול את השונרא שהעז להיכנס ולהפריע את גדול הדור מלימודו, חפץ לעשות כן, אולם שם לב שרבינו יושב שקוע בלימודו וכלל אינו יודע על קיומו של הטרדן שפלש אל החדר. אם יעורר רעש ומהומה אולי יהיה "הוא" המפריע. מתוך

איבוד עשתונות גמור, עמד בפתח החדר, דומם ונדהם:

צעד לו החתול צעד אחר צעד, עד שהגיע למרגלות רבינו. הסתובב לאיטו מתחת לכיסא, ערך הקפות סביב רגליו.

ליבו של הנכד פעם בפחד. מה יהיה כאן? מי יודע מה הוא מסוגל לעולל לרבינו? אולי תתקוף אותו בהלה העלולה להזיק לבריאותו בגילו המופלג.

אולם לגודל הפתעתו, רבינו לא שם לב לכלום. שקוע היה בגמרא אשר לפניו. אינו חש ואינו מרגיש בשונרא שהתמקם למרגלותיו.

מסתבר שחתול זה גמר אומר לעשות מה שלא העז שום בן אנוש לעשות: להפריע את גדול הדור מלימודו. אם סבר אותו שונרא שיצליח בכך, נוכל לצרף גם אותו לרשימת הטרדנים הגדולה שניסו להזיז את רבינו מסדרי הקבועים כבמסמרות... החתול סיים להקיף את הכיסא ועלה על הכיסא הסמוך.

הנכד כבר היה קרוב להתקף לב, ואילו רבינו אינו רואה ולא כלום. לא הסתפק החתול בעזותו, טיפס על השולחן ורביץ מרחק של נגיעה מן הגמרא.

ראשו של הנכד הסתחרר לגמרי מפחד ומתימהו גם יחד. מה יקרה אם החתול יקפוץ וסבא יבהל פתאום? הלא בגילו המופלג, כל תזוזה לא מתוכננת מהווה סכנה עבורו, קל וחומר אם ייתקף בהלה.

אולם... דבר לא קרה. רבינו היה שקוע כל כך בתלמודו, עד שלא ראה שמולו עומד בעל חי בגודל טבעי. התקרב החתול עוד יותר ונגע נגיעה קלה בגמרא.

לראשונה מתחילת ההתרחשות הרים רבינו את עיניו וראה את אשר לפניו. לא נבהל. גם בזמנים קשים ביותר לא איבד לרגע את ישוב הדעת ואת מנוחת הנפש המפורסמת שלו.

הרים את ידיו ועשה תנועת סילוק ואז ברח השונרא אל מחוץ לבית, הרחק כמטווחי קשת.

גם הוא לא הצליח להפריע לרבינו בלימודו, ולו לרגע אחד.

את הפרק המופלא בהליכות החיים שלמד, עד היכן מגיעות ההתעמקות בתורה ומנוחת הנפש - זאת לא ישכח לעולם.

(גדולה שמושה')

נשאל רבינו מאחד שיש לו יסורים, ושאל כיצד יוכל לקיים מצוות "ושמחת בחגך"? והשיב: דהנה באם אחד נותן לשני מכה ואח"כ נותן לו 200 דולר, אף שיכאב לו המכה אבל בכל זאת ירגיש שקיבל על כך איזה שהוא פיצוי...

לקט מיוחד על ענייני חג הסוכות ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

באחת השנים כשהראו לרבינו כמה אתרוגים לבחור, ובין האתרוגים היה אחד שהיה נקי ויפה מאוד, אך ראשו היה כפוף מעט, ואמרו לרבינו שמקובל ממרן המהרי"ל דיסקין זיע"א, שאמר על אתרוג מסוג זה "אזוי דארף זיך אויס זיען אאיד ריין שיין און אביסאלע איין געבויגען" - כך צריך להראות יהודי נקי, יפה ומעט כפוף. החזיר לי רבינו: "אבל לאתרוג הוא לא לקח את זה!". כלומר צורה זו מתאימה ליהודי אבל לא לאתרוג...

רבינו משתדל כמעט לא לצאת מהסוכה, רק למקרים חשובים, ובעיקר משתדל לא לצאת מחוץ לעיר בסוכות. ופ"א מאוד לחצו שיסע לאיזה ענין, ובאמצע הדרך התקלקלה המכונית ולקח מונית למקום, ואמר רבינו, שכנראה משמים הראו לו שלא היה צריך לנסוע, ומאז חדל לגמרי לנסוע בחול המועד סוכות מחוץ לעיר.

נשאל רבינו מאחד שיש לו יסורים, ושאל כיצד יוכל לקיים מצוות "ושמחת בחגך"? והשיב: דהנה באם אחד נותן לשני מכה ואח"כ נותן לו 200 דולר, אף שיכאב לו המכה אבל בכל זאת ירגיש שקיבל על כך איזה שהוא פיצוי, ואם ייתן לו אלף דולר אפילו יבקש אחר כך עוד מכה, ואם ייתן לו מאה אלף דולר יתחנן שייתן לו עוד מכה, ואם ייתן

שנה אחת רבינו היה בירושלים והיה שלום זכר של נכדו הרה"ג ר' אשר שליט"א, ולא היה מקום בסוכה וא' לקח כמה חתיכות ארבעס מהשולחן ויצא החוצה, לאכול מחוץ לסוכה, והתפלא עליו רבינו "למה אתה אוכל מחוץ לסוכה? תתאמץ ותכנס!", אמר לו הלה בלשון המשנה: "מעשה והביאו לרבן יוחנן בן זכאי לטעום את התבשיל, ולרבן גמליאל שני כותבות ודלי של מים ואמרו העולם לסוכה וכשנתנו לו לרבי צדוק אוכל פחות מכביצה, נטלו במפה ואכלו חוץ לסוכה ולא בירך אחריו". אמר לו רבינו מיד: "וכי גם מחר תאכל מאתרוג עפ"ד הגמ' לו ב' איתמר אתרוג שנקבוהו עכברים אמר רב אין זה הדר, איני והא רבי חנינא מטביל בה ונפיק בה?". והגאון רבי ישראל יעקב פישר זצ"ל היה שם והשתומם מההערה, וחשב כמה דקות ואמר בדרך צחות: "את האתרוג שלי אני לא יכול לאכול, כי זה חריף מדי".

היה ר' יצחק לוינשטיין ז"ל מדקדק בקניית ארבע מינים עבור רבינו, וכשהיה אתרוג טוב היה מתמלא שמחה עד כדי כך שהיה מנשק את האתרוג ויוצא בריקוד! באחד הימים פנה ר' יצחק לסוחר לולבים גדול, וראה אצלו לולבים מהודרים המתאימים לרבינו. מרוב חשק ושמחה אמר לו שיבוא עמו מיד לבית רבינו. לאחר שבחר לעצמו לולבים שאל אותו רבינו מה הוא רוצה, ענה לו שיש לו בן שעוד לא מצא זיווג, והוא מבקש עבורו ברכה. והנה לא עבר חודש ימים והבן התארס. לשנה הבאה התקשר הסוחר לר' יצחק שיבוא לקחת ראשון מהלולבים בלי תשלום כי הוא כבר שילם לו...

במוצאי שנת השמיטה טרח הרה"ג רי"א שליט"א, להביא לרבינו אתרוג מזן חזון איש שגודל בקליפורניה והיה לו חשש שבאחד המקומות יעשו בעיות להכניס אתרוג זה, ולפני הבדיקה התקשר לבית רבינו שבירך שלא תהיה תקלה ואמר רבינו: "עיניים להם ולא יראו", ומיד התחילו לפתוח מזוודתו, ולפתע נהייתה מהומה במקום הנ"ל, מאדם אחד שרצו לתופסו, ואמרו לו "תסגור מיד ותלך!".

רבינו שיש שאמרו שהטעם לכך ע"מ שלא לקלקל את שמחת החג בעוצמת חרדת הדין, ורבינו אמר שיש עוד דברים חשובים שלא כותבים למשל מעלת הסנדק - לא כתובה בשום מקום, לא בש"ס בבלי לא בירושלמי ולא ברמב"ם, ונזכר רק בילקוט תהילים רמז תשכ"ג, ובהשגת הראב"ד הל' מילה פ"ג, ובכל זאת רואים החשיבות שגדולי הדורות הקודמים למשל החזו"א, בעל הקהילות יעקב, נתנו לדבר זה. ועל אותו משקל הושענא רבא.

שאלתו של כ"ק האדמו"ר פינסק קרלין שליט"א

במוצאי שבת חול המועד סוכות תש"ע ביקר כ"ק האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א אצל רבינו, ושאל את רבינו מה טעם עיקר השמחה היא בשאיבת המים? כאמור בקרא "ושאבתם מים בששון", כמבואר בסוכה ד'אזיל על שמחת שאיבת מים לניסוך המים בחג', והא היין משמח יותר, כלישנא דקרא "ויין ישמח לבב אנוש", גם מנסכים יין בחג ככל המועדות, ומ"ט אין עיקר השמחה בניסוך היין אלא בניסוך המים, שלכא' הוא דבר קטן ממנו. ואמר רבינו בלשון זו "דחזינן מהכא שעיקר השמחה היא בדבר הפשוט והטבעי הבא בצורת גדילתו בלא תוספות", שבפשטות יש את השמחה הכי גדולה, וזה יותר משמחת היין...

מדוע מבקשים על תורה במועדים, ומה המיוחד בשבת ויום טוב שמתפללים 'ותן חלקנו בתורתך?' ו"ל להיות שעוסקים בימים אלו יותר בגשמיות, צריך לבקש יותר שלא ימשך אחרי הגוף כדברי תוס'.

זכינו להיות נוכחים בקודש פנימה, במעונו של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל, בשעה שדיבר מרן על ההידרדרות הרוחנית הנוראה של דורנו, ואחד הנוכחים שאל את מרן זצ"ל: מה העצה לשמור את עצמו ואת בני ביתו מפגעים רעים אלו? ומרן ראש הישיבה דפק על השולחן, וקרא בחרדת קודש ובשפתיים דולקות: "את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם". כך אמר קהלת בפסוק האחרון וכפל שנית ואמר, 'סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם!'"

(כ"איל תערוג')

לו מיליון דולר פשוט ייפול לפני רגליו, ויתחנן שייתן לו עוד מכה וכו'. כך בן אדם מחכה לו כזה שכר עבור הייסורי שסובל כאן, דאם היה יודע גודל השכר שמצפה לו על כך היה כ"כ שמח בהם, והיה פשוט מתחנן ומבקש שיתנו לו עוד...

במסיבת סיום החג בישיבת גאון יעקב אמר רבינו: "ב"ה עברו ימים כאלה קדושים, ודווקא בימים כאלה הקריבו כל יום פרים בשביל אומות העולם! מה? אנחנו דאגנו בשביל אומות העולם, הקב"ה אמר לנו שנעשה כל יום כך וכך פרים למה? בשביל אומות העולם! איך מבינים את זה? האם אנחנו צריכים לדאוג בשביל אומות העולם? משמע כמו שכתב רבי חיים ויטאל, שיאהב את כל האנשים ואפילו גויים, אמאדנע זאך! וכאן יוצא שהקב"ה רמז לנו שצריך לדאוג אפילו לגויים. ובוודאי העיקר זה כלל ישראל, אבל צריך לדאוג גם לגויים. בסוכות הרי נהיים יותר גבוהים, נכנסים לסוכה מען באקומט א העכערקייט - מקבלים התרוממות, ודווקא שם מלמדת התורה שצריך לא לשכוח שיש גם גויים, העולם צריך לדאוג גם לגויים, הגויים החריבו את בית המקדש - והרי הם הרסו את עצמם כי בבית המקדש הקריבו פרים שמכפרים עליהם, ועכשיו אין להם, ומה נשאר להם? כלום! בעולם הבא לא יהיה להם כלום, וגם היום הגויים - כל מה שעושים הורסים לעצמם, בבחינת 'תמות נפשי עם פלשתים'."

אמר רבינו לגבי חג הסוכות: "עיקר העבודה של סוכות לקבוע ישיבתו בסוכה". ופירט דבריו: ראשית לכל העבודות של חג הסוכות, וקודם לכל, הוא לקיים את הדין "לישב בסוכה" - כל רגע שיושב בסוכה מקיים מצוה דאורייתא! כל רגע מצוה חדשה!

שאלו את רבינו: מדוע לא כתוב בספרים על הושענא רבא שהוא יום דין? ואמנם הביא המ"ב שכתב שבהושענא רבא דנים על המים, וחי האדם תלויים במים, והכל הולך אחר החיתום, אולם רואים שבספרי הפוסקים לא מודגש שזה יום הדין שנמסרים הפתקים וכו'. ואמר

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בשמחת תורה מרן שליט"א התפלל שחרית ומוסף בביתו, וישב במהלך ההקפות עם ספר תורה זעיר מיוחד (אומרים שהוא הזעיר ביותר בעולם), ונתכבד בהקפה שישית, ולחתן תורה יצא לבית הכנסת לדרמן...

רשמים מימי חג הסוכות אצל מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א

הברית. או אז קראו לו למרן שליט"א שוב שימש כסנדק. ואכן הגיע והשמחה היתה רבה מאוד. מכיוון שהאב לא היה במקום, בירך מרן בעצמו "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו".

לאחר הברית פצחו הקהל בניגון "תהא השעה הזאת", בשמחה של מצוה.

בשמחת תורה מרן שליט"א התפלל שחרית ומוסף בביתו, וישב במהלך ההקפות עם ספר תורה זעיר מיוחד (אומרים שהוא הזעיר ביותר בעולם), ונתכבד בהקפה שישית, ולחתן תורה יצא לבית הכנסת לדרמן.

כן יגיענו למועדים ולרגלים אחרים! אמן!

אמרנו להעלות לחיזוק הכלל נקודה נפלאה שבלטה אצל הרבנית הצדקנית מרת בת שבע אסתר ע"ה, אשת חבר למרן רבינו שליט"א: בשני העשורים האחרונים לחייה הייתה הרבנית ידועה ומפורסמת מאוד, ומאות רבות של נשים צבאו על פתחה לעצה ולברכה, לחיזוק ולעידוד, נדמה היה כי החיים האירו לה פנים, וכי הכל הלך לה בקלות... אך לא רבים יודעים כי ההיפך הוא הנכון, פעם, בשעה רגועה ושקטה חשפה הרבנית ע"ה לאחת מבנות הבית את הסוד הגדול שטמון בה: "מיום שנישאתי לבעלי הגדול הרב שליט"א, כל הזמן עמדה דמותו לנגד עיני! בכל פעולה, בכל מעשה, אני חושבת אם זה יועיל לו בלימוד תורה, או חלילה יפריע לו מלשקוד

בערב חג הסוכות זכינו להיכנס אל מרן שליט"א, ולהגיש לו 'קובץ גלינות' לחג הסוכות, עם כל הגלינות וחיידושי התורה שיוצאים מבתיהם של גדולי הדור שליט"א. מרן עיין בזה כרבע שעה ואח"כ ביקש שנשאיר אצלו את החוברת, תוך כדי שהוא מבקש לשלם עליה. כמוכן שסירבנו, תוך כדי שאנו מזכירים כי 'מתנה לאדם חשוב היא עצמה הנתונה'. אך מרן שליט"א סירב ואמר שעל מצוה יש לשלם, ומצוות לימוד התורה ערכה לא יסולא בפז.

ביו"ט ראשון של החג, בירך כדרכו על אתרוג מזון חזון איש, והלולב היה השנה בגובה של למעלה משלוש מטר (!!!). כמו כן ההדסים היו של ג' עלים בקנה, והערבות היו מגידול מיוחד שאמרו שהעלים אינם נופלים, ועל ידי זה ניתן להחזיק אותם 'דרך גידולם' ממש.

אחרי שבירך, נענע בכל האתרוגים (למעלה משלושים אתרוגים! ביניהם כמה סוגים של זן מרוקאי, תימני ושלושה אתרוגים ששוקלים כל אחד 3 קילו בערך). אחר כך הרשה לשאר הקהל לברך על ארבעת המינים ואמר שהוא מקנה רק למי שהוא גדול, ורק במתנה על מנת להחזיר.

במהלך הנענועים של הקהל, אירע דבר מצער מאוד, הפיטם של האתרוג עליו בירך מרן שליט"א נפל, כפי הנראה היה דוחק מדי גדול לזכות לברך עליו, ובעקבות זאת נהפך האתרוג ל'חסר' ממש. מרן שליט"א לקח להלל אתרוג אחר, ובהמשך אח"כ הגיע הר"ר משה ניימן, והביא אתרוג חדש ומהודר מאוד מזון חזון איש, כדי שמרן שליט"א יוכל לברך על אתרוג נאה כראוי.

במשך ימי החג עברו אלפי איש אחרי התפילות, להקביל את פני רבינו ברגל.

באחד הימים בהם היה מרן שליט"א סנדק בברית כמנהגו בכל יום, אירע דבר משונה מאד. היה זה ביום ראשון של חול המועד, לאותו בוקר הוזמן מרן לשמש כסנדק בשלוש בריתות, ברם, באחת הבריתות היה אב שאחז את התינוק בזרועו והחל לומר פסוקי 'שמע ישראל' כנהוג, אך כשהגיע זמן מצוות הברית, החל האב להתנגד לפתע לערוך את הברית, כפי הנראה נתפס בחרדה כזו או אחרת, וסירב בכל צורה שהיא לקיים את הברית כמנהג ישראל רבות בשנים. הוא תפס את התינוק וברח עמו לחוץ. כמוכן, אנשים רבים ניסו לשכנע אותו אך ללא הועיל. בינתיים הציעו לו לנוח עם רעייתו היולדת בבית סמוך.

במקביל, מרן שליט"א בירך כי 'עוד היום יעשו לו את הברית לפני השקיעה', ואכן בשלב מסוים הניח האב למשפחה לערוך את

"ליד וינה נערך סמינר. היינו צריכים ויזה ולא הצלחנו לקבל. לא ידענו מה לעשות, הרב יגן קבע: 'נעשה כוונות ונעבור בלי ויזה'... הוא הורה לנהג הגוי להתקדם, והלה עבר את כל הגבולות בלי שאף אחד עצר אותו. הגענו לבית הכנסת של המהר"ל, הראו לנו סטנדר שעליו הוא למד והתפלל, תפסנו את הסטנדר ורקדנו איתו שלושת רבעי שעה..."

הגה"צ רבי אריה שכטר שליט"א, על ריקודי השמחה של מרן החזו"א

"שישון ושמחתו בשמחת תורה"

בסוכות מכניס אותנו הקדוש ברוך הוא לתוך ביתו, למקום שבו אף אחד לא יוכל לפגוע בנו, "ואזבחה באהלו זבחי תרועה" (תהלים כ"ז, ו').

מי ששמר על עצמו בכל הימים הללו אומר לו הקדוש ברוך הוא: היה כל כך נפלא איתכם. שחררתי אתכם מכל העוונות, כתבתי אתכם לחיים טובים, שלחתי לכם פתקא טבא - תשארו עוד יום אחד, כי קשה עלי פרדתכם.

באותו יום צריך שתהיה שמחה אמיתית ורצינית. מה יהיה ההסבר לשמחה הזו? הרי כולכם אוהבים את התורה, אני מכיר אתכם שאתם אוהבים אותה כל כך. לא רק אותי אתם אוהבים אלא גם את התורה שלי. תביעו את אהבתכם לתורה, קחו אותה, תנשקו אותה, תרקדו איתה - ותתרוממו.

באותה שעה מראה הקדוש ברוך הוא לכל הפמליא של מעלה: ראו את בני! כל אחד מהם שוכח את כל הצער הפרטי שלו ושמח בשמחת התורה.

אלו הם דברי הזוהר שהיו שרים אצל הגר"א ואצל החזו"א: "כד יתבין ישראל ועסקין בשמחת התורה" - כשעם ישראל יושבים ועוסקים בשמחת התורה, "קודשא בריך הוא אומר לפמליא דיליה" - הקדוש ברוך הוא אומר לפמליא שלו: חזו חזו - בואו תראו בני חביבי, ששוכחים את הצרות שלהם ועוסקים בשמחה שלי. בואו תראו כמה הם שמחים אתי!

את השיר הזה בניגון המפורסם שלו אני זוכר את ה"חזון איש" שר. זהו השיר היחיד שאני זוכר שהוא שר.

מי שלא ראה את ה"חזון איש" שמח בשמחת תורה לא ראה שמחה מימיו. הוא היה אדם צנום, שקט וצנוע, וביום הזה כאילו הפך לאיש אחר.

בשנת תש"ט הגיע מרן הרב מבריסק זצ"ל לבני ברק, וה"חזון איש" זצ"ל ארגן לו אכסניה ב"שיבת" תפארת ציון". אחרי ההקפות הלך ה"חזון איש" כדרכו להשתתף בהקפה אחת בפוניבז', ובשנה ההיא המשיך משם לבקר את הרב מבריסק. בדרכו ליוזו אותו כמה בחורים, וביניהם הייתי גם אני. הפגישה ביניהם היתה מעניינת מאוד - ה"חזון

איש" עמד במרחק שלושה-ארבעה מטרים ואמר לו: "גוט יום טוב!" הבריסקער רב ענה לו: "גוט יום טוב!" הם התבוננו זה בזה במשך עשר דקות, ושוב אמר ה"חזון איש": "גוט יום טוב", והרב מבריסק ענה לו: "גוט יום טוב". לאחר מכן חזר ה"חזון איש" הביתה.

כשהגענו לביתו יצא ה"חזון איש" מגדרו והתחיל להרקיד אותנו סביב הבימה. יותר מהר ויותר מהר. לא יכולנו לנשום... הייתי אז ילד בן שתים עשרה וחצי, אני זוכר שחשבתי לעצמי: מה הוא כל כך שמח? והבנתי, כי ככל הנראה הוא התרגש מזה שזכה לראות את הנסיך של שלשלת מלכות התורה שבראשה עמד רבי חיים מוואלוז'ין, והוא שמח על הזכות שלו לזכות לראות את מלכות התורה - מאן מלכי רבנן. הרגשתי שזו היתה נקודת ההתרגשות שלו, ולכן הוא הרקיד אותנו מהר יותר ומהר יותר.

אחר הצהרים הוא שוב עשה ריקוד. באמצע פנה לנוכחים ואמר לכל אחד: "נכון שאתה לא תרקוד איתי, ואתה - בטח לא תרקוד איתי, ואתה ודאי שלא... הספסל הזה ירקוד איתי!". הוא הרים את הספסל הרחב שעליו היה יושב ולומד, תוך שהוא כותב חידושי תורה, ונשא אותו על כתפו. פתאום התחיל לרוץ איתו את המדרגות עד הגג שבו היה המנין בימים הנוראים, ורקד עימו בהתלהבות, ספסל שלמדו עליו תורה שנה שלמה ראוי לרקוד איתו!

היו שם שוטרים שפקחו על הסדר. ניגשתי לאחד השוטרים ואמרתי לו: "ערב טוב. אני רוצה לשאול אותך, אתה מכיר היטב את הנהגים הישראלים. איך אתה מסביר את ההתנהגות שלהם כאן? לאן נעלמו הצפירות והצעקות?"...

הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א על הלימוד מקדושת ספר התורה

נקלע לתהלוכה של הכנסת ספר תורה. נוצרים פקקי תנועה, לאורך הכביש משתרך טור רוח של מכוניות. אך ראו זה פלא: אף נהג לא צופר, כולם ממתנים באורך רוח. נהגים רבים יוצאים מן הרכב ומצטרפים לתהלוכה ולשירה. הם מתערבבים עם הקהל, מפזזים לכבודה של תורה ומנשקים בחום את ספר התורה. בדידי הווה עובדא: לפני כמה ימים, בראש חודש אלול, יהודי הכניס ספר תורה לאחד מבתי הכנסיות בבני ברק. התהלוכה יצאה מתחילת רחוב רבי עקיבא ונמשכה לאורך הרחוב הראשי. בתוך זמן קצר נוצר טור ארוך של מכוניות. בעיני ראיתי כיצד מאחד הרכבים יוצא נהג חילוני ועמו שני ילדים. האבא הסביר לילדיו בעיניים בורקות: "הסתכלו, זו תהלוכה של ספר תורה. חבל שאין לנו כיפות"... הם עמדו מן הצד ומחאו כפים לצלילי המנגינות החסידיות שבקעו מהרמקול. אחר כך הצטרפו עוד ועוד נהגים, רובם גלויי ראש, ולא הסתירו את התרגשותם מהמחזה שנקלעו אליו. היו שם שוטרים שפקחו על הסדר. ניגשתי לאחד השוטרים ואמרתי לו: "ערב טוב. אני רוצה לשאול אותך, אתה מכיר היטב את הנהגים הישראלים. איך אתה מסביר את ההתנהגות שלהם כאן? לאן נעלמו הצפירות והצעקות?"...

הוא השיב לי: "אני עשרות שנים במשטרה. מזמן שמת לי לב לתופעה הזאת. אין לי הסבר. דברתי על כך עם חברים שלי במשטרה, גם הם שמו לב לכך, וגם להם אין הסבר. אבל זו עובדא: כשיוצא לי לפקח על הסדר והתנועה בתהלוכות של ספר תורה, אני יודע מראש שכללי

אני חייב לפתוח בהקדמה קצרה.

כל אדם וכל דבר שיש להם שייכות לארץ ישראל, יש להם מעלה מיוחדת,

מסופר על רבי אליהו לופיאן זצ"ל - שה'חזון איש' זצ"ל התבטא עליו שהוא "לב של אמונה" בדור הזה - שלאחר שעלה לארץ ישראל, נזהר שלא לירוק על הארץ אלא בתוך ממחטה. איך אפשר לירוק על אדמת ארץ הקודש?! פעם, מבלי משים, הוא ירק על הרצפה. במשך דקות ארוכות לאחר מכן התייפח בכבי ודיבר לעצמו: "אליה, אליה, מה קרה איתך? איך, רחמנא ליצלן, שכחת מקדושת ארץ ישראל? איך העזת לירוק על אדמת ארץ ישראל הקדושה?".

ועוד סיפור: אחיו של אחד מגדולי ישראל בא לבקר אותו בביתו. המארח ידע שאחיו "מבין" גדול ביינות וכבדו ביין, באומרו: "זה יין מארץ ישראל". האורח הודה לאחיו על הכיבוד, אך סירב טעום מן היין. תמה המארח: "מדוע אינכם טועמים מן היין? הוא משובח מאוד..."

הסביר האח: "אתם יודעים שאני 'מבין' ביין. בימיי חיי טעמתי יינות רבים מכל הסוגים, מכל העולם. מהנסיון שצברתי, אני יודע להבחין בין הטעמים השונים של היינות ולדרג את רמתם עד לדקויות. את היין שהגשתם לי - אינני מכיר. וכיוון שהסטנדרטים שלי גבוהים וקפדניים, אני חושש שמא תהיה לי איזו ביקורת על רמתו של היין הזה, וחלילה לי להוציא דיבה על ארץ ישראל!"

רק אחרי ההקדמה הקצרה הזאת, אפשר לגשת לנקודה שרציתי לדבר עליה.

רגשי הקודש נוכח ספר התורה

כולם מכירים בוודאי את הסטיגמה שיש לנהג הישראלי. מקובל לומר שהוא קצר-רוח, אין לו סבלנות, והוא לא חשוד על אדיבות רבה... עוד לפני שהרמזור האדום התחלף, כבר שומעים את הצפירות של הנהגים מאחור, המאיצים באלו שלפניהם, שחלילה לא יתעכבו לרגע...

אבל חלילה לנו להוציא לעז ולדבר סרה על מישהו, ולייחס את החיסרון לעובדה שהוא מארץ ישראל. לכן, אם אפשר לפרוך את הסטיגמה הזאת נעשה זאת בשמחה.

שימו לב כיצד הנהג הישראלי נוהג - תרתי משמע - כאשר הוא

ההתנהגות של הנהגים משתנים לבלי הכר. אינני צריך להתמודד עם נהגים עצבנים וצעקנים, כפי שאני מורגל בחיי היומיום".
חשבתי לעצמי: מה באמת ההסבר לתופעה המופלאה הזאת? מה הסוד?

ספר התורה - סמל ודוגמא למהפך מקצה לקצה

חושבני שמצאתי לכך רמז. הדבר הזה מבוסס על דברי קדשו של ההיליגע "חתם סופר" זצ"ל.

שנינו במשנה במסכת מכות (כב ע"א): "כמה מלקין אותו? ארבעים חסר אחת, שנאמר (דברים כה, ב-ג) 'במספר ארבעים', מניין שהוא סמוך לארבעים".

אומרת על כך הגמרא: "אמר רבא: כמה טפשי שאר אינשי דקימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי דברא רבה, דאלו בספר תורה כתיב ארבעים, ואתו רבנן בצרו חדא".

כמה טפשים אלו שקמים לכבוד ספר תורה ואינם קמים לפני תלמיד חכם. כשמוליכים ספר תורה - כולם עומדים, ועד שלא מניחים אותו על הבימה או שמחזירים אותו לארון הקודש - כולם נשארים לעמוד. אבל כשנכנס תלמיד חכם לבית המדרש, לא תמיד מרגישים צורך לעמוד לכבודו.

צא וראה איזה כח וסמכות יש לחכמי התורה. הנה, למרות שבתורה כתוב במפורש ארבעים מלקות, באים חכמים ומפחיתים אחד. אלמלא חכמים, היו מלקים את האדם ארבעים מלקות, ורק בזכות חכמים מפחיתים לו מן המניין. זה הכח המיוחד של חכמים! אם כן, מי שקם לכבוד התורה, על אחת כמה וכמה שעליו לקום לכבוד חכמי התורה.

אומר ה"חתם סופר" זצ"ל רעיון שיש בו חיזוק עצום לכל יהודי. נתאר לעצמנו את המקרה הבא: שני ידידים נפגשים לאחר שלא התראו זמן רב. הם פותחים בשיחת רעים. "מה נשמע? מה חדש?" ואז מפליגים בזכרונות מן העבר, מזמן לימודם יחד בישיבה. הם מעלים שמות, מתעניינים מה עושה היום פלוני ומה קורה עם אלמוני...

אומר האחד לרעהו: "אתה זוכר את ראובן? הוא התמנה למגיד שיעור בישיבה פלונית. הוא מצליח מאוד".

השני שומע את הדברים ומזדעק: "ראובן? מגיד שיעור? אתה בטוח? הרי בישיבה הוא לא פתח גמרא..."

משיב הראשון: "תופתע לשמוע: אחרי החתונה הוא תפס את עצמו בידיים. הוא עשה 'שטעייגן' רציני, נהיה תלמיד חכם מופלג. לא תכיר אותו".

"ומה עם שמעון?"

"הוא נהיה מו"צ בקהילה פלונית. הוא מצליח מאוד".

"מו"ץ? הרי אני זוכר שהוא לא ידע מה זה ש"ך, מה זה פרי מגדים, מה זה נקודות הכסף. על מה אתה מדבר?"

"כן, אבל מאז שהוא נכנס לכולל הוראה, הוא נהיה בעל הלכה גדול, למדן ובקי עצום, וצופים לו גדולות..."

מה הלקח מהסיפורים האלו? אלו שאינם מאמינים כיצד יתכן

שההוא נהיה ראש ישיבה וההוא נהיה מורה הוראה, מה הם בעצם אומרים? שאם בעבר הוא לא למד, אין לו תקווה.

האם הם צודקים?

אומר ה"חתם סופר": הבהמה היא סמל וביטוי לשפלות ולגסות. על הפסוק "אדם ובהמה תושיע ה'", אומרים חכמנו ז"ל (חולין ה ע"ב): "אלו בני אדם שמישימין עצמם כבהמה".

אין דבר שפל יותר מהבהמה, ואין דבר בזוי יותר מהבהמיות. וממה עושים ספר תורה? מעור של בהמה. לוקחים בהמה, פשוטים את עורה, עושים ממנו קלף, ומעבדים אותו לשם ספר תורה. הסופר מתחיל לכתוב עליו את פרשיות התורה, ולפני הכתיבה הוא אומר: "לשם קדושת ספר תורה". כך הקלף מקבל קדושה וגם הכתיבה מקבלת קדושה, ולאט לאט נוצר ספר תורה. מעוד יריעה ועוד יריעה, עוד גליון ועוד גליון, עד שכתבת ספר התורה באה אל סיומה, ספר התורה הושלם.

כשספר התורה מושלם, הקדושה שלו עצומה. "ספר תורה כשר נוהגין בו קדושה יתרה וכבוד גדול" (רמב"ם הלכות ספר תורה יב). אם חס וחלילה נפל ספר תורה, צריך לצום. וכן שאר דינים חמורים של קדושת ספר תורה.

אומר ה"חתם סופר": לבהמה יכולה להיות תקומה, היא יכולה להפוך מדבר בזוי ושפל כל כך - לספר תורה קדוש ומקודש. ואם לבהמה יש תקומה, על אחת כמה וכמה שלאדם יש תקומה. גם מי שפעם לא עסק בתורה, יש לו תקוה. הוא יכול להשתנות מן הקצה אל הקצה, לקבל את חשקת התורה, ולהפוך מעם הארץ גדול לתלמי חכם מופלג.

לכן - "כמה טפשי שאר אינשי דקימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי דברא רבה". כמה טפשים אלו שרואים כיצד הבהמה התהפכה ונהיתה לספר תורה, אבל אינם מאמינים שהאדם יכול להתהפך ולהיות גדול בתורה. אם הבהמה יכולה, האדם בוודאי יכול!

לכל אדם מישראל יש קדושת ספר תורה

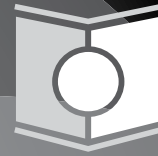
'ישראל' - ראשי תבות: יש ששים ריבוא אותיות לתורה. לכל יהודי יש ניצוץ קדוש, והניצוץ הזה בוער בו. גם יהודי שעד עכשיו לא היה קשור לתורה,

הניצוץ שבו קיים. כרגע הוא רחוק מתורה, אבל כשהוא רואה תהלוכה של הכנסת ספר תורה, בבת אחת מתעורר בו הניצוץ הקדוש שבתוכו.

הנקודה הפנימית של היהודי אומרת לו: אם ספר התורה הזה, שמוליכים אותו בשירה ובריקודים - תחילתו היתה מן הבהמה, אם כן גם אני, במצבי הנוכחי, יכול להתהפך ולהיות איש של תורה ואיש של לימוד תורה.

זו הסיבה להתרגשות המיוחדת שמעוררת תהלוכת הכנסת ספר תורה אצל כל יהודי, בין הקרובים ובין הרחוקים.

מנהג ישראל קודש. בפתחו של יום הכיפורים, בשעת כל נדרי, כשכל בתי הכנסת גדושים ומלאים עד אפס מקום, איך נעשית הפתיחה של היום הקדוש הזה? פותחים את ארון הקודש ומוציאים

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

מהגליונות בתוספת של עוד עשרות סיפורים ופנינים מרתקים, מאורחות חייהם של
קבוצת הסיפורים מהגליונות בתוספת של עוד עשרות סיפורים ופנינים מרתקים, מאורחות חייהם של
קבוצת הסיפורים מהגליונות בתוספת של עוד עשרות סיפורים ופנינים מרתקים, מאורחות חייהם של
קבוצת הסיפורים מהגליונות בתוספת של עוד עשרות סיפורים ופנינים מרתקים, מאורחות חייהם של

אנו שמחים לבשר לציבור בני התורה, על הוצאתו לאור של המהדור
חמשה חומשי תורה אלפי סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם

התקשרו למוקד דרשו 02-5609000 להשיג בחנויות

עכשיו במחיר השקה מיוחד

179

ש"ח כולל משלוח

נזארת הברכה

הרב רבתינו הקדושים לפי סדר פרשיות השבוע.

'זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו'

ההחדשה והמלאה של סט ספרי 'לקראת שבת' בחמשה כרכים על
ס של רבתינו הקדושים לפי סדר פרשיות השנה והמועדים

המובחרות הפצה ראשית: שלום יכנס 054-8402015

'דרשו'
במספרים:
219.000 נבחנים
מאז הקמת
'דרשו'

219.000

ישראל, ארה"ב, צרפת, הונגריה, אודסה, קייב, ברלין, קייפטאון, אוסטרליה, ונצואלה, מקסיקו, וינה, ג'יברלטר,

מוקדי בחינה
ברחבי העולם
היהודי

673

גילו של הנבחן
הצעיר / המבוגר
ביותר בתוכנית
'דרשו'

90-8

תוכניות
לימוד
ומבחרים

14

בני משפחה
אחת הנבחנים
מידי חודש
'ב'דרשו'

8

'דרשו'
בהפצה:
ספרי משנ"ב
נמכרו וחולקו

259.810

רכבים בודדים
בכריכה קשה
ובכריכה רכה
נמכרו וחולקו

211.962

'חומש דרשו'
במהדורה
הרגילה נמכר
וחולק

55.094

חלק ג' במשנ"ב
העוסק בהלכות
שבת, החלק
המבוקש והנפוץ
ביותר

52.132

סטים של 'משנה
ברורה' במהדורת
'דרשו' נמכרו
וחולקו

47.848

ספרי 'חפץ חיים'
'דרשו' עם פירוש
'ביאורים ומוספים'
נמכרו וחולקו

28.262

'דרשו' אוקראינה

שנת הקמה: אדר, תשע"א

שם מלא: אהרון מוטוז
תחום עיסוק שלכם: כולל של קהילה חרדית באודסה, עסק פרטי קצת על 'דרשו': באודסה יש פעילות ערנית של 'דרשו', ולאורך כל היום מתקיימים לא מעט שיעורים של 'דף היומי בהלכה'.
באוקראינה יש תופעה יהודית של הרבה משתתפים שצמאים ללמוד, אבל לא יודעים לקרוא אותיות עבריות, מה שהופך את האתגר למורכב יותר. המג"ש צריך להגיש את השיעור בצורה מאוד נגישה ופשוטה, והוא עושה זאת באמצעות שאלות ואתגרים מעניינים שהוא מצב במהלך השיעור, כדי לעורר דיון בנושא. אנחנו עושים שימוש רב מאוד בהערות המחכימות במשנ"ב של 'דרשו', שממש נוגעות לכל יהודי, גם אלו הרחוקים ביותר.
משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך:
לכלתי ידח ממנו נדח.

'דרשו' צרפת

שנת הקמה: טבת, תשע"ב

שם מלא: נפתלי לוי
תחום עיסוק שלכם: רב קהילה ואחראי על כולל ערב בפריז קצת על 'דרשו': שיעורי 'דרשו' 'דף היומי בהלכה', לפחות כאן בפריז, מקשר את כולנו לחיים היהודיים ולקיום ההלכות. דווקא כאן בפריז, יש אמנם הרבה יהודים, אבל חשוב תמיד לחזק את ידיעת ההלכה האמיתית והמדויקת בקרב הציבור. יש כאן עשרות שיעורים ב'דף היומי בהלכה' ו'בבבלי', כאשר המהפכה של 'דף היומי בהלכה' גרמה לכך שגם יהודים פשוטים יכולים לדעת היטב לעומק הלכות הנוגעות ליום-יום של כל יהודי. "אשר הוא יהודי. אם יש מהפכה שדרשו עשתה בצרפת, היא 'הפכה של ידיעת התורה לעומקה'.
פט קצר שמאפיין את הפעילות שלך:
יום חלקנו עמכם (כשאני מגיע למילים האלו אני חושב על 'דרשו'. שנמשיך להיות חלק מהמפעל הענק של מהפכת 'דרשו').

'דרשו' מנשטער

שנת הקמה: אלול, תשס"ג

שם מלא: חנוך גרינבלט
תחום עיסוק שלכם: ר"מ בישיבה
קצת על 'דרשו': במנצ'סטר 'דרשו' מספר סיפור מאחד מאוד. ציבור משתתפי השיעורים בעירנו מורכב מכל העדות והחוגים שבכלל ישראל וכולם באים יחד לשמוע דבר ה'. יש כרגע 8 שיעורים על 'דף היומי בהלכה', ועוד חבורה שבאים יחד ללמוד בחברותא, וזה מלבד רבים וטובים שלומדים לבד, בחברותא או שומעים השיעורים שבטלפון וכדו'.
יש בין כולם הרגשה חמה ומשפחתית, ואיש אל רעהו יאמר חזק להמשיך בעבודה קדושה זו. קשר זה מתחזק כסדר ע"י סיומים הנערכים בפאר והדר מצד ארגון 'דרשו', ועולה על כולנה סיום הש"ס המתוכנן בחורף ע"י 'דרשו' כאן לראשונה בהיסטוריה במנשטער, כל זה מועיל מאוד לחזק את הלומדים, ולהוסיף לומדים חודשים.
משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך:
התורה מהברת בנינו ומייצרת לנו משפחת לומדים מיוחדת.

'דרשו' בלגיה

שנת הקמה: אדר ב', תשס"ב

שם מלא: אברהם דוד קנאפפלער
תחום עיסוק שלכם: לומד בכלל
קצת על 'דרשו': התחלנו את השיעור בתחילת המחזור השני של 'דף היומי בהלכה', ומאז אנחנו רק בפרחה ושגשוג. יותר ויותר משתתפים בשיעורים שהעלו את הרמה של ידיעת התורה וההלכה בקרב רבים וטובים בקהילה, ויש לנו למעלה מ-30 שיעורים רק כאן בבלגיה. מה שמעניין אצלנו הוא, שהמשתתפים הם ממיטב תלמידי החכמים שיש באטווערפן. מגידי שיעורים, רבנים, דיינים, ומו"צים שמשיקיעים הרבה זמן בלימוד השיעורים כי הם רואים את התרומה העצומה שיש ללימוד המשנ"ב בידיעת ההלכה באופן מובהק, הלכה למעשה. ואכן פרי עמלם ניכר.
משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך:
זכות גדול נפלה בחלקי להיות חלק קטן מהצוות של המוסד התורני הגדול בעולם, הפרוס בכל קצוות תבל.

2500000

דרשו' בישיבות דפי גמרא נלמדו ע"י נבחני דרשו' בני הישיבות

פינסק, אנטורפן, גיטסהעד, מנשסתר, לונדון, יוהנסבורג, בואנוס איירס, ליקווד, אפריקה, מונטריאול, טורונטו

80338

נבחנו עד היום במסלולי ההלכה של דרשו'

9066

נבחנים בתוכנית דרשו' בכלל

3835

נבחנו במסגרת תוכנית קנין הלכה המעמידה מורי הוראה בישראל

2524

ימי לימוד במצטבר במשנ"ב

352

מספר המוקדים של תוכנית דרשו' בכלל

42

ישיבות ברחבי הארץ מקיימות את המבחנים במסלולי "בני הישיבות"

5

מסלולי לימוד בהלכה

20081

דרשו' בבלי דפי גמרא נבחנו במחזור הקודם

420

אברכים נבחנו במבחן אחד על כל הש"ס והפכו להיות ש"ס איין

120

דפי גמרא בארבעה חודשים - שעליהם נבחנים בתוכנית קנין תורה

דרשו' גייטסד

שנת הקמה: תשע"א

שם מלא: משה ברוך קטנאק תחום עיסוק שלכם: מג"ש ומחבר ספרים קצת על דרשו': משיעור אחד שנפתח כאן לפני למעלה משמונה שנים, גייטסד זוכה כעת לקיים לא פחות משישה שיעורי דרשו' היומי בהלכה' מדי יום - שלוש בבוקר ושלוש בלילה, שנמסרים על ידי בני תורה. את ההצלחה הגדולה ניתן לראות באמצעות המגוון העשיר שמשותף בשיעורים: בעלי בתים, בחורים, תלמידי בית ספר, רבנים ואברכים שמקפידים להגיע לשיעורים על בסיס יומיומי ולא יחמיצו אותם בשום אופן! תחושת הציפייה לסיום הבא של דרשו', יחד עם תחושת ההישג האדירה כשאנחנו רואים את המהפך שחוללנו כאן, נותנים כח לכל אחד ואחד מאיתנו, וגורמים לנו להגדיל את השאיפות שלנו עוד ועוד. משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך: נקבץ על יד יקבץ - משלי.

דרשו' ארה"ב

שנת הקמה: תשנ"ט

שם מלא: אהרון גביוף תחום עיסוק שלכם: מנהל סניף דרשו' בארה"ב. קצת על דרשו': דרשו' עשה מהפכה באמריקה. למרות שיש כאן הרבה תורה, אבל בזכות דרשו', מבחנים כעת הם חלק בלתי נפרד מהצורה שבה רבבות יהודים לומדים, אם זה דף היומי הלכה או בבלי. זה גרם לכך שכל המושג של חזרה, נכנס מאוד לעולם התורה ביתר שאת. היום אנחנו רואים, בזכות דרשו', שגם אצל החסידים וגם אצל הליטאים, אימצו את המושג של חזרה על הלימוד, קיום מבחנים על בסיס קבוע - מה שמצמיח כאן דור מפורא של תלמידי חכמים אמתיים. משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך: אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת.

דרשו' דרום אפריקה

שנת הקמה: אב, תשע"ב

שם מלא: אריה טבאק תחום עיסוק שלכם: רב קהילה, מגיד שיעור קצת על דרשו': לארגון יש השפעה עצומה על הקהילה היהודית הקטנה בדרום אפריקה. מאות אנשים נחשפים לידעת התורה בצורה העמוקה והמעשית ביותר רק אודות הפעילות של דרשו'. יש לנו מקום מיוחד שבו מפורסמים כל השיעורים שלנו, ואנחנו עובדים על יישום חדשני שיעור לחשוף את התוכנית להרחבת ידיעת ההלכה לעוד אנשים. דרשו' הפכה את עניין קביעת עיתים לתורה למשהו שהוא חלק מהחיים של כל יהודי כאן. ההבנה שהשתרשה כאן היא, שבדורנו, החיים כל כך לחוצים, שאם לא נכניס בתוכם גם זמן ללימוד תורה באיכות, אנחנו נאבד את חיינו לריק. משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך: דרשו' הוכיחה כי "קביעת עיתים" חשובה יותר מחיי מהאילוצים האישיים של האדם.

דרשו' הונגריה

שנת הקמה: אב, תשע"ו

שם מלא: קלטי דוד תחום עיסוק שלכם: ראש ארגון ובית המדרש "לת"ב - למען תחיה היהודית בהונגריה. קצת על דרשו': משתתפי השיעור שלנו בבדופשט הם סטודנטים יהודים-הונגרים, שהתחילו ללמוד דרכינו את הבסיס של הבסיס, לימוד אותיות הא"ב. בבדופשט יש כ-90,000 יהודים המנותקים זה כ-3 דורות מידישקייט רח"ל. רק אחרי תקופה ארוכה של חשיפה לתכנים יהודיים, ממש מאל"ף, אפשר להגיע עם חלקם לרמה שמאפשרת לפתוח עבורם מסגרת ישיבתית שכוללת לימוד משונה ברורה, גמרא ומוסר. את המבחנים שלנו אנו מתרגמים להונגרית כדי שהשאלות תהיינה ברורות. כמות הלומדים משתנה כל הזמן, שכן חלק כבר נסעו ב"ה ללמוד בישיבות קדושות בירושלים ובברלין, ומאידך יש לנו כל הזמן מצטרפים חדשים. משפט קצר שמאפיין את הפעילות שלך: רחמי אֶשֶׁר עָלַי וְדַבְרֵי אֶשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּפִי לֹא יִמְשְׁוּ מִפִּי וּמִפִּי וְרַעַ

"האם הנך מכיר את הרב שך, שאתה שח אודותיו בהערצה רבה כל כך?" שאל רבי אברהם יצחק קוק, ו'בעל היאכטה' הנהן בראשו בהתלהבות וציין: "ודאי שאני מכירו! הלא הוא היה ידיד שלי!"... "מה לך ולרב שך?"

מרן הגרא"מ שך זיע"א בהסבר דברי המדרש "ומה תועלת היתה צומחת לו
למשה רבינו אילו היה נכנס אל ארץ ישראל כאחד מחיות השדה?"

"וַיִּרְאֶהוּ ה' אֶת פְּלִ הָאָרֶץ" (דברים ל"ד, א')

ביאור נפלא במאמר חז"ל אשר נראה כמחוסר הבנה בהתבוננות
שטחית, חידש רבינו לאור גילוי האמונה על ידי ההתבוננות בבריאה
ובכל אשר בה. וכה היו דבריו:

הנה מוצאים אנו, שהתפלל משה רבינו, כי יזכה להכנס לארץ
ישראל, ולא ימות קודם לכן. נאמר במדרש (דב"ר י"א, י') שאמר
משה לפני הקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, אם אין אתה מכניס
אותי לארץ ישראל, הנח אותי כחיות השדה שהן אוכלין עשבים
ושותין מים וחיים ורואים את העולם, כך תהא נפשי כאחת מהן!"
אמר לו הקדוש ברוך הוא: "רב לך", עד כאן דברי המדרש.

והדברים טעונים ביאור: וכי מה תועלת היתה צומחת לו למשה
רבינו אילו היה נכנס אל ארץ ישראל כאחת מחיות השדה? האם
בחיים כ'בעל חי' - היה ביכולתו למלא את תכליתו?
כלום היה זה אפשרי, לדידו, לרדת ממעלת אבי הנביאים אל שפלות
מדרגתה של חיות השדה?

חשף רבינו את אחד מחידושי המופלאים, כי הנה הנביא אומר
(ישעיה מ', כ"ו):

"שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה" - מכל דבר יתכן שיצא כבוד
שמים, כי כאשר רואים בעל חי ומבחינים בחכמה הטמונה בו -
מכירים במציאותו של יוצרו!

הלא ברור לכל בר דעת כי אין פרט מפרטי הבריאה שנוצר מעצמו...
מכל חיה ומכל מעופף - רואים את בורא העולם! מתבוננים בחיה
ומתפעלים: "איך היא חיה? איך יש לה רוח חיים? איך היא הולכת
ועומדת? איך היא רואה?" כל מי שמוח בקדקדו יודע כי הוא עצמו
לא יכול היה לברוא אפילו נמלה! הכיצד יכול זבוב, שכל גודלו אינו
אלא כעדשה, להתרומם ולעוף?

מי לימד אותו לעשות זאת? כלום למד זאת ב'חידר'?
כאשר מבחין אדם בחיות המופלאות, בבריות הנהדרות שברא
הקדוש ברוך הוא בעולמו - מייד הוא מכיר במציאותו יתברך מתוך
בריאתו!

"זה הים גדול ורחב ידיים"

כך היה ברור לרבינו, שבכל גילוי בבריאה ניתן לראות אמונה

בחוש, עד שהיה פשוט בעיניו כי לא ייתכן אחרת. הוא היה משוכנע
כי לא ניתן להביט בשלמות הבריאה - מבלי להבחין במציאותו של
העומד מאחוריה.

וכך סיפר תלמידו של רבינו, רבי אברהם יצחק קוק שליט"א, כי
פעם פגש בעל 'יאכטה' [ספינה קטנה], באותה סביבה אליה נוהג
היה רבינו בעת זקנותו, להגיע מפעם בפעם בכדי לשאוף אוויר צח
לצורך בריאותו, ובה כיהן ברבנות הרב רוזנטל זצ"ל, חותנו של הרב
קוק להבחל"ח.

לפליאתו של הרב קוק, דיבר איתו 'בעל היאכטה' בהערצה רבה
על רבינו, וזאת חרף העובדה שלא ניתן היה למצוא כל בסיס לקשר
או שייכות כלשהי, בין אותו יורד ים לבין גדול הדור אשר ראשו
בשמים...

"האם הנך מכיר את הרב שך, שאתה שח אודותיו בהערצה רבה
כל-כך?", שאל רבי אברהם יצחק קוק, ו'בעל היאכטה' הנהן בראשו
בהתלהבות וציין: "ודאי שאני מכירו! הלא הוא היה ממש ידיד
שלי!"...

"מה לך ולרב שך?", תמה הרב קוק, ו'בעל היאכטה' פתח וסיפר:
באחד הימים, כאשר עבר כאן הרב שך, ניגשתי אליו וביקשתי את
ברכתו. לשאלתו, סיפרתי כי אני בעל 'יאכטה', המפליג בים לעיתים
קרובות, וכתגובה - נענה הרב שך ואמר לי:

"הפלא ופלא! הרי אתה נמצא הרבה בים, שהוא מקום טהור כל-כך,
מעליך פרושים השמים הנהדרים, ואתה מוקף כולך במים, בודאי

לעת זקנותו, הוא השאיר צוואה לבניו ונכדיו, שמי שיסתגר בצריף שבוע ימים, הוא יירש את כל נכסיו...

הסוכה הפסולה שהחזירה את הנכד בתשובה

הרה"ג רבי ישראל ליוש שליט"א

"חג הסוכות שבֵּעַת יָמִים לָהּ" (ויקרא כ"ג, ל"ד)

חג הסוכות חל מיד לאחר הימים הנוראים, וכבר רבו הפרשנים ופירשו כל אחד בסגנונו את הקשר המיוחד שבין הימים הנוראים וחג הסוכות, ובזה יישבו אף את הקושיא המפורסמת, מדוע לא נחוג את חג הסוכות בימי הפסח, שהם ימי יציאת מצרים, שהרי גם חג הסוכות הוא זכר לענני הכבוד שסיככו על עם ישראל במדבר, כאשר יצא ממצרים.

אציע בפניכם רעיון נוסף המבאר את הקשר שבין הימים הנוראים וחג הסוכות, בימים הנוראים אנחנו קרובים אל הקב"ה בקירבה יתירה משאר ימות השנה, כפי שנאמר 'דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב', מציאות זו מביאה אותנו לדרגה רוחנית גבוהה. אין מי שלא מתחזק מעוצמת הימים הללו, בימים אלו אנחנו עוסקים בהמלכת מלך מלכי המלכים עלינו ועל העולם כולו, התפילות הנשגבות והלא שגרתיות שמתפללים בימי הדין, מקרבים אותנו אליו עוד יותר, וכל זאת מרומם אותנו אל פסגות ההרים הרוחניים. אם לאחר הימים הקדושים הללו, נחזור בבת אחת אל ימי השגרה, ימי החולין, אנחנו עלולים חלילה לאבד את כל מה שהשגנו בימים הנשגבים, שגרת החולין עלולה להרחיק את הקירבה היתירה אותה השגנו בקדושת הימים הנוראים.

לכן קבע לנו הקב"ה את חג הסוכות תיכף אחר ראש השנה ויום הכיפורים, ימים בהם המצווה היא 'תשבו כעין תדורו', היינו עשו את כל שגרת החולין בתוך הסוכה - בתוך הקדושה, עי"ז אנחנו מתרגלים לקדש את החולין, לעשות גם את הדברים שכביכול הם חולין, כמו אכילה שתיה ולינה בתוך הסוכה שהיא רוחנית. חג הסוכות מהווה גשר בין העוצמה הרוחנית שחווינו בימים הנוראים, לבין ימי השגרה והחולין, מצוות הסוכה מלמדת אותנו לא להפריד בין הקדושה ובין החולין, אלא אדרבה לקדש את החולין ולמשוך אליה את הקדושה העצומה שהשגנו בימים הנוראים.

יש בנותן טעם להוסיף על רעיון זה את דבריו של הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל, הוא אומר שמילות התפילה 'מלך עוזר ומושיע ומגן' רומזים למהות הימים הנוראים וחג הסוכות, 'מלך' זהו 'ראש השנה' שהרי בו המלכנו את הקב"ה, 'עוזר' אלו 'עשרת ימי תשובה', בהם אנו עוסקים בתשובה, והקב"ה עוזר לנו להגיע אליה, 'מושיע' רומז ליום הכיפורים, שהרי ביום זה הקב"ה מושיע אותנו ומטהר אותנו מזהמת הטומאה בה אנו שקועים, עיצומו של יום מכפר, כפי שנאמר 'ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמיים!', 'מגן' זהו חג

הסוכות, שכשמו כן הוא, מסוכך ומגן מההשפעות השליליות, כדי שנוכל לשמור את הדרגות הרוחניות שהגענו אליהם.

האדמו"ר מטאלנא שליט"א סיפר סיפור המלמד אותנו על כוחה של מצוה שנעשית בתמימות אף אם הלכתית היא לא נעשתה בכשרות, וכך סיפר לו יהודי בעל תשובה על סבו שהיה גר באחת ממדינות ארצות הברית, הוא היה רחוק משמירת תורה ומצוות, אך כיון שהיו לו שורשים יהודיים, הוא קיים מצוה אחת בדביקות ובמסירות נפש, שבוע בשנה הוא היה יוצא אל הצריף שבחצר ביתו ומסתגר שם יום ולילה, בכך - חשב הסבא - הוא מקיים מצוות סוכה. לעת זקנותו, טרם צאתו מן העולם, הוא השאיר צוואה לבניו ונכדיו, ובה הוא כתב שמי שימשיך את מורשתו ויקיים את המצוה שהוא מסר את נפשו עליה ויסתגר בצריף שבוע ימים, הוא יירש את כל נכסיו, הבנים והנכדים חשבו שדעתו של אביהם השתבשה עליו בטרם מותו, וכי מה יש במנהג המשוונה הזה שנמשיך לקיימו בדביקות כל הדורות, מה גם שלפי חשבונם, מלבד דירתו העלובה בה היה גר, לא היו לא עוד נכסים, כך שלא היה מי מהנכדים שהסכים לשאת בעול קיום המנהג.

לאחר זמן מה, הרהר לעצמו אחד הנכדים: 'הרי לסבא היה מאוד חשוב שימור המנהג, והראיה שהוא נידב עבור זה אל כל ירושתו, אם כן אני מסכים לקיים את המנהג ולהסתגר בצריף שבעה ימים, ואכן לאחר חתימת הסכם אצל העורך דין של הסבא, קיבל הנכד לידו את המסמכים המעידים כי מעתה כל נכסי הסבא שלו הן.

כאשר בדק הנכד היורש את תוכן הירושה, הופתע לגלות כי מלבד דירת המגורים של הסבא, עוד נכסים רבים לו, ואף השאיר כמה חשבונות בנק מלאים בכסף רב, ובין רגע אחד התעשר הנכד עושר רב. מידות טובות היו לו לנכד ולא סיפר לאף אחד מבני המשפחה על דבר עושרו כדי לא להעלות בליבם קנאה מיותרת.

היכן נזכר מספר הפרשיות של התורה?

1 בדברי חכמינו ז"ל לא מפורט סדר הפרשיות בשלימותן, רק פרשיות בודדות כגון: "ואתה תצוה" (מגילה כט:), "כי תשא" (שם ל:), "ויקהל" (שם), צו את אהרן (שם כט:), "קדושים תהיו" (זבחים כח:). אבל סך מספר הפרשיות שיש בתורה איתא במדרש הנעלם (זוה"ק פר' וירא קד:), בזוהר הק' (פר' ויקהל רו:), ובתיקוני זוהר (תיקון יג דף כט:): "דיש בתורה ג"ן סדרים דאורייתא, וזהו דכתיב (שיר השירים ד, יב) "גן נעול אחותי כלה. והביא מרן החיד"א (בספרו 'דבש לפי מערכת פ' אות ג') בשם ספר קדמון (על קלף כתב יד) סימן לדבר, מה שנאמר (שמות לא, יח) לוחות אב"ן - גימטריא ג"ן.

יש אומרים שפרשת 'וזאת הברכה' אינה נכללת במנין הפרשיות

2 מקשים העולם מדוע נקטו חז"ל ג"ן פרשיות, בו בזמן שיש לנו נ"ד פרשיות? מהר"ם זכות (בפירושו לזוהר) כותב בשם מהר"ש אבוהב, שפרשת 'וזאת הברכה' אינה נכללת בכלל מנין הפרשיות, שאין קורין אותה בשבת רק בשמחת תורה (הובא בדבש לפי מערכת פ' אות ג'). תירוץ נפלא כיוצא בזה נאמר על ידי הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זצ"ל: "וזאת הברכה אינה פרשה, אלא לכשיקיימו כל התורה אז מבטיחה התורה 'וזאת הברכה', עכ"ד.

יש אומרים שפרשיות תרומה ותצוה נחשבות פרשה אחת

3 מרן החיד"א מחדש (חומת אנך - תצוה ובשאר ספריו) שפרשת תרומה ופרשת תצוה נחשבות כאחת, לכבוד משה רבינו ע"ה שלא נזכר שמו בפרשת תצוה, כפי שאמר 'מחני נא מספרך אשר כתבת', ולכבודו נחשבת פר' תצוה כאילו היא סיום פרשת תרומה, שבה כן נזכר שמו כמה פעמים.

פרשיות 'נצבים וילך' נמנות כפרשה אחת

4 מהר"ם זכות (בפירושו לזוהר) מתרץ שפרשיות "נצבים-וילך" על פי הרוב מחוברות, ואף על פי שלפעמים הם נפרדות (בשנה מעוברת), הן נמנות בדברי חז"ל כאחת, משום שהם סמוכות ונקראות יחד יותר משאר פרשיות שאינן נקראות כאחת אלא בשנה פשוטה (משא"כ נצבים-וילך לפעמים מחוברות אף בשנה מעוברת).

פרשיות 'נצבים וילך' הן באמת פרשה אחת

5 מרן החיד"א (דבש לפי מערכת פ' אות ג') מוסיף על כך, שיש לומר שפרשיות נצבים וילך הן באמת פרשה אחת, ורק כשאין ברירה (מחמת השבתות) מחלקים אותן לשתיים, ומביא ראיה לזה, שמצא בספר קדמון על קלף כתב יד, שג"ן פרשיות הם, ומפרט שם כל הפרשיות ומזכיר פרשת 'נצבים' ומסיים בפרשת 'וזאת הברכה' בלא שמזכיר פרשת וילך, על כרחך דהם פרשה אחת אלא דזימנין מחלקים אותה לשתיים. אף הגר"א מוילנא בביאור הגר"א (על תיקוני זוהר תיקום י"ג דף כט:), כתב כן, וזה לשונו: "נצבים וילך סדרא אחד הוא, ולא חלקו אלא להפסיק בין תבוא לראש השנה כשחל בב"ג" עכ"ל.

(ע"פ גיליון 'בית מדרש' שע"י ישיבת מיר)

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

חדש
הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • אידיש
שלוחה 2/3

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3

הר" **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מורים מצוות הלולב והסוכה, ולכן נבחר זמן האסיף לחג, כי צריכים סיבות גשמיות לעורר את השמחה, לא כן ביום שמיני עצרת אשר השמחה בו היא משום שאמר הקב"ה קשה עלי פרידתכם, וכנגד זה מתעוררים אצל ישראל ג"כ רגשי הדבקות בד', והיא מעין השמחה לעתיד לבוא אשר ישמח ישראל בעושי וישמח ד' במעשיו, ולכן אין השמחה ביחס לע' האומות, ולא באראיות הסוכה או באות הנצחון של הלולב, אלא אך ורק בקירבת ד'.

וקירבה זו היא רק ע"י התורה, דקוב"ה ואורייתא חד אינון, והשמחה בד' ושמחת התורה היינו הך, ולכן בחרו לשמוח ביום זה בתורה וקראוהו יום שמחת תורה, כי זה עצמו הוא החיוב של שמחת החג הזה המיוחד רק לישראל כמו התורה המיוחדת אך ורק לנו - כי שאר האומות אף אילו היו מקבלים את התורה היו רק מתחייבים בתרי"ג מצוות כעין ז' המצוות שיש להם, אבל לא היו מתקשרים עם התורה כמו הקשר של ישראל ואורייתא, ולכן לא ניתנה להם בכפיה אלא לישראל שבין אם ירצו ובין אם לאו הרי הם והתורה היינו הך - ואין כאן שום תערובת שמחה בשמחה כלל. ואע"פ שבחג השבועות ג"כ אין מצוה מיוחדת והשמחה היא ג"כ בתורה, מ"מ אז יכול האדם להתבונן במתן תורה עצמו ועי"ז יתעורר לשמוח, אבל בשמיני עצרת שהשמחה היא אך ורק בעצם קירבת אלוקים, ולא כל אדם מוכשר להתרומם ולשמוח בקירבה זו ע"י התבוננות בעצמו, לכן בחרו לסיים אז את התורה כדי לעורר את השמחה בלב כל ישראל.

(הליכות שלמה)

כפולה, האחת כי הוא יום חג (וכמו שאנו אומרים חג העצרת הזה, דלא כהרמ"א בסי' תרס"ח ס"א) וחייבים בו בשמחה מן התורה, ונוסף על זה תקנה קדומה והיא לשמוח בו גם בסיימה של תורה. וראוי להתבונן למה בחרו להוסיף שמחה זו לחג העצרת, אשר אדרבה הקרן אורה במו"ק ח' ע"ב נו"נ בזה, איך מותר לעשות כן אם נימא דאין מערבין שמחה בשמחה אפי' בשאר שמחות. ובפשטות אפשר לומר, דכיון ששמחת יום זה למדוה רק מדרשא של והיית אך שמח לרבות ליל יום טוב אחרון (וכ"ש ביום שמע"צ), והיו שטענו לחשוב שהוא רק יום של התבוננות, כעין תענית בה"ב שאחר הרגל, לכן כמו שבניסוך המים הנלמד רק מדרשא תקנו לעשותו בפרסום ובעסק גדול של שמחת בית השואבה להשריש אמונת תושבע"פ, כך הנהיגו לסיים התורה ולשמוח בה ביום זה. אולם באמת עיקר הטעם הוא יותר עמוק, כי שלא ככל החגים, אין בחג זה שום מצוה מיוחדת לו, וא"כ המצוה היא ושמחת בחגך כלומר לשמוח עם עצם החג, בלא תוספת של שמחה ע"י סוכה ולולב וכדו'. והנה זה ברור שאין המצוה להיות שמח סתם (כמו בפורים), וחושבני שאם ישמח האדם בחג רק במאכל ומשתה לא קיים המצוה, אלא השמחה צריכה להיות רוחנית. אלא שבשבעת ימי חג הסוכות שמחתנו היא במה שהוציאנו ממצרים ורוממנו מכל לשון והבדילנו מן התועים, ולכן מקריבים בהם שבעים פרים, והיינו לשלומם של ע' אומות כמבואר בגמ'.

כי שמחתנו הוא במה שאנו העם הנבחר, וכמו כן בזה שנושענו ביום הכיפורים ונצחנו בדין, ובקידוש עניני העוה"ז, אשר עליהם

המשך מעמוד 6 | מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א

כדי לייצר יין במו ידיה, וכן לא ויתרה על שום טירחה במאכלי השבת ועשתה הכל לבד! פעם אחת הזדמנה לבית אשה מחוץ לארץ, והיה זה ביום חמישי סמוך לשבת, ולפתע היא מבחינה כי הרבנית מנפה קמח ומכינה תבשילים לשבת המלכה. תמהה האשה "האם את צריכה לעשות הכל לבד? וכי אין לך עוזרת?", והרבנית ע"ה משיבה, כשבת שחוק על פניה: "אני העוזרת... מה לא טוב בי?..."

(דברי שי"ח)

על דלתות היראה. כך זה היה בכל הלידות של הילדים שיחיו, הרב שליט"א לא היה מעורב כלל, כך זה היה בכל צורכי הבית בקניות, בבישולים, בהכנות, הוא היה טרוד בנושאים אחרים, בנושאים של סדרי לימוד וכתובת חידושי תורה, כך היה גם בגידול הילדים, בהכל! דבר ראשון השיקול הוא - מה יהיה טוב עבור הרב. כך גם כל סדר היום היה סביבו, החל מהשכמת הבוקר מוקדם מוקדם, ובהמשך היום כולל תפילת מנחה גדולה וערבית בזמן וכן בכל דבר".

נוסף עוד כי הרבנית ע"ה סיפרה ששנים רבות הייתה מכינה בעצמה אפילו את היין, היא הייתה סוחטת בעצמה אשכולות של ענבים,

המשך מעמוד 14 | מרן הגרא"מ שך זיע"א

כאשר כל זאת נזקף לזכות אותה שיחה שניהלתי עם הצדיק!... אכן כן. מי שרק פוקח את עיניו ומתבונן, מי שאינו מנסה בכוח להתעלם מההוכחות הברורות לקיומו של מנהיג לבירה, אינו יכול שלא לראות אמונה בחוש על כל צעד ושעל, ואפילו בציריהם של בעלי החיים המופיעים בסוף החומר או בהפלגה פשוטה בים הגדול...

(אורחות חיים)

יכול אתה להתפעל מיפי הבריאה, בה ניתן לראות בחוש את קיומו של בורא העולם!...

הקשבתי לדבריו של הרב שך, התבוננתי בהם, ומהר מאוד הבנתי שהוא צודק לגמרי. מאז, בכל פעם בה אני מפליג בים - אני מרגיש קירבה מיוחדת לה', אשר במציאותו ניתן להכיר ביתר שאת במרחבי הטבע האינוסופיים, ואף זכיתי להתקרב לשמירת התורה והמצוות,

ולישרי לב שמחה, צדיק כתמר יפרח...". הרגשנו שאנו רוקדים עם המהר"ל עצמו...
באותו רגע נזכרתי בריקוד של ה"חזון איש" עם הספסל שלו. עמל התורה על ספסל שנה שלמה גורם שהספסל הזה יהיה שוה. זה לא סתם עצים ואבנים, זה ספסל של עמל התורה!
יום שמחת תורה חותם את הימים הנוראים הנותנים לנו כוחות וחשק לעבודת ה' למשך כל השנה כולה.

(אריה שאג')

שנים מאוחר יותר נזכרתי באותו ריקוד... היה זה כאש ליד וינה נערך סמינר בהשתתפות שבעים משפחות. בין המרצים היו הרב יגן זצ"ל ולהבדיל בין חיים לחיים רבי דן סגל שליט"א. היינו צריכים ויזה ולא הצלחנו לקבל. לא ידענו מה לעשות. הרב יגן קבע: "נעשה כוונות ונעבור בלי ויזה"... הוא הורה לנהג הגוי להתקדם, והלה עבר את כל הגבולות בלי שאף אחד עצר אותו. הגענו לבית הכנסת של המהר"ל, ושאלנו אם יש שם משהו שהמהר"ל עצמו השתמש בו. הראו לנו סטנדר שעליו הוא למד והתפלל. ההתרגשות היתה גדולה. תפסנו את הסטנדר ורקדנו איתו שלושת רבעי שעה - "אור זרוע לצדיק

ובכן, בכל בתי הכנסת ובתי המדרש הריקודים עולים עד השמים ושמי השמים. כל אחד מקבל את ספר התורה לידיו ועושה סיבוב סביב הבמה. גם יהודים שלא היה להם קשר עם התורה זוכים לאחוז ולחבק את ספר התורה בידיהם ולעשות איתו סיבוב בבית הכנסת. השירה, הריקודים, לבת אש קודש. כולם מתרוממים טפח מעל הקרקע. צעירים ומבוגרים, ילדים וטף, קרובים ורחוקים - כולם שותפים בשמחה המיוחדת ביום הזה.

מה פשר השמחה?

מובא בשולחן ערוך, שאדם שעומד ליד אדם אחר בשעת יציאת נשמה צריך לקרוע קריעה, כספר תורה שנשרף. כלומר, כל יהודי יש לו קדושת ספר תורה.

בשמחת תורה מחזיק היהודי בידו את ספר התורה ואומר לעצמו: הנה, ספר התורה הזה הוא הראיה הכי גדולה שאפשר להתהפך לטובה. גם אם עד עכשיו לא הייתי מחובר לתורה, תמיד אפשר להשתנות, תמיד אפשר לרומם ולהעצים את קדושת ספר התורה שבי ולהעפיל עד לרום המעלה.

(מתוך 'דורש טוב' - סוכות)

את ספרי התורה, שליח הציבור יחד עם חשובי הקהל מסתובבים עם ספרי התורה בידיהם סביב הבימה, וכל הקהל מנשק בחיבת קודש את ספרי התורה.

מדוע עושים זאת?

יהודי נכנס לבית הכנסת בליל יום הכיפורים, הוא חושב לעצמו: האם יש לי תקוה? האם אני יכול להתהפך? עבר אלול, עבר ראש השנה, הגיע יום הכיפורים, מה יהיה?

רגע לפני שישתלט עליו היאוש, הוא רואה כיצד מוציאים את ספרי התורה מארון הקודש. הוא מהרהר בליבו: מה היה ספר התורה בגלגולו הקודם, כיצד עיבדו את עור הבהמה לקלף וקידשו אותו, כתבו בו את פרשיות התורה בקדושה, לשם קדושת ספר תורה. איזה שינוי, איזה מהפך! אם כן גם לי יש תקוה, "יש תקוה לאחריתך". אחרי העבודה של חודש אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום כיפור, שבעת ימי חג הסוכות - תקנו לנו את שמחת תורה. מובא בזוהר הקדוש פרשת אמור, כי בשמחת תורה הקב"ה אומר לכל יהודי: תבקש ממני ואני אמלא לך את בקשתך.

מה קרה? איזו מעלה מיוחדת יש ליום הזה?

הרב השתומם ולא האמין, יהודי שכל כך היה רחוק משמירת תורה ומצוות ומסר את נפשו לקיים מצוה אחת, ואף אותה לא קיים כלל כהלכתה. הרב החל להסביר לנכד מהי מצוות סוכה, לצורך כך הוא סיפר לו על יציאת מצרים ועל ענני הכבוד, על מתן תורה, ועל המצוות שאנו מקיימים עד היום, ועל המצוה המיוחדת שקיים הסבא, אמנם במסירות אך לא ממש כמו שצריך.

הנכד שתה בצמא את דברי הרב, והמשיך לשאול שאלות על שאר מצוות היהודים, הרב הציע לו להצטרף לשיעורי התורה אותם הוא מוסר, וכך התחיל הנכד להתקרב אל היהדות, ובסופו של דבר חזר בתשובה שלמה, והקים משפחה לתפארת.

ללמדך, כמה גדול כוחה של מסירות נפש למצווה, שאף אם היא פסולה למהדרין, היא יכולה לחולל מהפך בליבו של יהודי ולהשיבו אל אבינו שבשמיים.

בהגיע היום המיוחד, התאריך בו צריך הנכד לקיים את הצוואה, כך עשה, הוא נכנס אל הצריף והסתגר שם שבעה ימים. זה לא היה קל עבורו להיות כך סגור שבעה ימים. הקושי עוד גבר, כי הוא כלל לא הבין מה טעם יש במנהג המשונה הזה, מלבד ההצדקה לממון הרב שירש. כאשר יצא מן ההסגר החליט שכנראה לא לחינם נהג כך הסבא, ובוודאי יש לזה מקור יהודי, והחל לברר על פשרו של המנהג. בחיפושיו, הוא פגש ברב יהודי, הוא סיפר לו על מנהגו של הסבא, ושאל אותו האם הוא מבין מדוע נהג כך?, הרב הבין מיד כי מדובר בקיום מצוות סוכה, והחל לתחקר אותו על הצריף, ממה הוא עשוי? כמה דפנות יש לו? ובמה הוא מסוכך?, הנכד שלא ממש הבין את מושגי ההלכה ששאל אותו הרב, הציע לו שיבוא עימו אל הצריף ויראה אותו בעצמו, הרב בא אל הצריף וראה כי הוא עשוי מפח ופלסטיק ואינו מסוכך בדבר הכשר לסכך.

**סיכום
שבועי
ב'דף יומי
בהלכה'**

- ◆ באיזה מקרים צריך לערוך בדיקת חמץ לאחר הפסח?
- ◆ על מי מוטלת חובת בדיקת חמץ בבית שכור?
- ◆ האם צריך לבדוק מחמץ את החדרים שמוכרים לגוי בי"ד בניסן?

בדיקת חמץ שלא בזמנה

המפתח נמצא ביד השוכר, אך טרם נעשה מעשה קנין לשכירות - נחלקו הפוסקים על מי מוטלת חובת הבדיקה, ויש אומרים שצריך להחמיר כשתי הדעות.

• השוכר בית לפסח לאחר כניסת ליל י"ד בניסן, בשעה שהמשכיר היה עשוי להספיק לבדוקו - עליו לברר אם הבית נבדק; ואם אין באפשרותו לברר זאת, יבטל את החמץ, ודי בכך.

• השוכר בית לפסח, ובשעה ששכר את הבית אמר לו המשכיר שהבית בדוק מחמץ כדין, ולאחר מכן התברר שאין זה נכון - השכירות נותרת בעינה, ואין זה 'מקח טעות'. ובמקרה שבו השוכר נאלץ לשלם כסף עבור הבדיקה - נחלקו הפוסקים אם המשכיר צריך לשלם לשוכר את הוצאותיו, ולהלכה, אינו חייב לשלם, כיון שיש באפשרותו לטעון 'קים לי' כדעה שאינני צריך לשלם.

• חדרי פנימייה בישיבה - מוטל על הבחורים הדרים בהם לבדוקם בליל י"ד, בברכה. ויש אומרים שלא יברכו. ויש אומרים שאם הם דרים בחדרם בפסח, יברכו; ואם לאו, לא יברכו.

מכירת חמץ לגוי

• בארץ ישראל, אסור למכור בית לגוי משום איסור 'לא תחנם', ולכן, במכירת חמץ בארץ ישראל, נהגו שלא למכור חלקים מהבית, או את כולו, לגוי, כי אם להשכירם.

• חמץ שנמכר לגוי ונמצא בבית ישראל, צריך להעמיד בפניו מחיצה בגובה עשרה טפחים, או לנעול את החדר באופן שלא ייכנסו לתוכו בימי הפסח.

• המוכר חדרים בביתו לגוי לפני הפסח, ותחולת המכירה היא בי"ד בניסן - נחלקו הפוסקים אם צריך לבדוק מחמץ בליל י"ד בניסן.

• הבדוק את ביתו מחמץ לפני ליל י"ד בניסן, אינו מברך על הבדיקה. ונחלקו הפוסקים בנוגע למנהג הנחת עשרת פתיתי החמץ לפני הבדיקה - אם יש לנהוג בו בבדיקה שלפני ליל י"ד.

• מי שלא בדק את ביתו מחמץ לפני פסח, ונזכר בכך ביום טוב ראשון או בשביעי של פסח - נחלקו ראשונים אם יבדוק ביום טוב; או שימתין למוצאי יום טוב.

• מי שלא בדק את ביתו מחמץ עד לאחר הפסח, צריך לבדוקו לאחר הפסח, ללא ברכה; כדי להבדיל בין 'חמץ שעבר עליו הפסח', שאסור בהנאה, לחמץ המותר.

• היוצא לדרך רחוקה מי"ד באדר ואילך - יצוה לבני ביתו לבדוק את החמץ בסמוך לפסח. ואם אין לו למי לצוות - עליו לבדוק את ביתו בלילה שלפני יציאתו. ואם שכח לבדוק בלילה שלפני יציאתו, יבדוק ביום. ולאחר הבדיקה, יסגור את ביתו באופן שלא יכניסו חמץ לתוכו עד הפסח. והיוצא לפני י"ד באדר - אם בדעתו לשוב לביתו לאחר הפסח, אינו צריך לבדוק את ביתו מחמץ לפני יציאתו, כיון שעדיין לא חלה עליו חובת הבדיקה; ובסמוך לפסח, במקום שבו ישהה, יבטל את החמץ. אולם, אם בדעתו לשוב לביתו לפני הפסח, או בפסח עצמו - עליו לבדוק את ביתו בלילה שלפני יציאתו.

בדיקת חמץ בבית שכור

• השוכר בית מחבירו בי"ג בניסן, ולפני כניסת ליל י"ד בניסן כבר נמסר המפתח לידו, וכן כבר נעשה אחד ממעשי הקנין המועילים לשכירות קרקע - חובת 'בדיקת חמץ' מוטלת על השוכר. אך אם בכניסת ליל י"ד המפתח אינו ביד השוכר - חובת הבדיקה מוטלת על המשכיר. ואם בכניסת ליל י"ד